

af de skifteretter, der besvarede spørgeskemaet, havde fastsat (vejledende) satser for rådighedsbeløbet.

Af undersøgelsen fremgik, at rådighedsbeløbet ved skifteretterne i 1997/98 for enlige varierede mellem 2.500 kr. og 3.500 kr., for par mellem 4.000 kr. og 6.000 kr., og for børn mellem 800 kr. og 1.500 kr. pr. barn. Forskellene i rådighedsbeløbet må dog også ses i lyset af, hvilke udgiftsposter de enkelte skifteretter tillader medtaget på skyldnerens budget. Enkelte skifteretter oplyste, at de nedsatte rådighedsbeløbet pr. barn, når skyldneren havde mere end et barn, og nogle skifteretter anvendte et højere rådighedsbeløb for børn, hvis skyldneren var enlig forsørger.

Sø- og Handelsrettens skifteret opererer i 2004 med vejledende satser på 3.500 kr. for en enlig og 6.000 kr. for et par, med tillæg af 1.100 kr. pr. barn med to forsørgere og 1.300 kr. pr. barn med en enlig forsørger, dog således at der ved flere børn kan ske en skønsmæssig nedsættelse af det samlede rådighedsbeløb.

4.3.2. Lovforslagets udformning

4.3.2.1. Efter Konkursrådets opfattelse bør der i modsætning til i dag, hvor retningslinjerne for udarbejdelsen af skyldnerens budget er udviklet i retspraksis, i en bekendtgørelse udstedt af justitsministeren fastsættes nærmere regler for, hvilke indtægts- og udgiftsposter i afdragsperioden der kan medtages i skyldnerens budget, samt regler om størrelsen af skyldnerens rådighedsbeløb.

Som begrundelse herfor anfører Konkursrådet, at der i skifteretternes praksis har vist sig visse forskelle i, hvilke udgiftsposter der tillades medtaget direkte på budgettet, og at der ved de fleste skifteretter synes at være opstået en praksis med fastsættelse af lokale vejledende satser for størrelsen af rådighedsbeløbet. Dette indebærer en risiko for, at skyldnere, der får saneret deres gæld, vil have forskellige økonomiske forhold i afdragsperioden, afhængigt af hvor i landet de har bopæl. Ved at fastsætte faste regler om, hvilke poster der kan medtages særskilt i budgettet, vil der i højere grad blive tale om en ensartet behandling af sager om gældssanering.

Endvidere vil faste rammer for budgettet og et fast rådighedsbeløb på forhånd sikre skyldneren en bedre indsigt i, hvilke økonomiske forhold skyldneren må leve under i afdragsperioden, hvilket muligvis vil kunne indebære en mindre nedgang i antallet af ansøgninger om gældssanering, der alligevel ikke ville være endt med en kendelse om gældssanering. I dag trækker flere skyldnere efter det for Konkursrådet oplyste, således deres begæring om gældssanering tilbage, når de – typisk på første møde i skifteretten, men

undertiden først, når medhjælperen har udarbejdet et budget – erfarer, hvilket beløb de har til rådighed i afdragsperioden. Kan skifteretterne allerede i forbindelse med den almindelige vejledning om betingelserne for og fremgangsmåden ved indgivelse af ansøgning om gældssanering, jf. retsplejelovens § 14, stk. 3, oplyse om det beløb, som skyldneren vil have til rådighed i afdragsperioden, vil det kunne skabe et mere fyldestgørende beslutningsgrundlag for den, der overvejer at søge gældssanering.

Konkursrådet peger samtidig på, at der i Norge, Sverige og Finland er fastsat nærmere regler om, hvilke poster der kan medtages på budgettet med den faktiske udgift, ligesom størrelsen af rådighedsbeløbet, der skal dække de resterende udgifter, er fastsat ved administrative forskrifter.

En sådan bekendtgørelse bør efter Konkursrådets opfattelse udformes efter nedenstående retningslinjer, jf. også betænkningen side 533 ff., der indeholder et udkast til bekendtgørelse om gældssanering.

4.3.2.2. Med hensyn til fastsættelsen af *indtægterne* på skyldnerens budget anfører Konkursrådet, at der navnlig som følge af den uklare retstilstand vedrørende behandlingen af indtægter, der stammer fra forsikrings- og erstatningssummer samt visse offentlige ydelser i sager om gældssanering, bør fastsættes nærmere regler om de indtægter, der kan medtages i budgettet.

Konkursrådet finder, at man ved vurderingen af, om visse offentlige ydelser, forsikringsydelser samt erstatninger, herunder renteindtægter fra udbetalte erstatninger, skal inddrages i gældssaneringssagen, bør lægge vægt på, hvad de forskellige summer skal kompensere. Må de pågældende beløb anses som kompensation for mistet (fremtidig) indtægt, skal de medtages som en indtægt for skyldneren. Må beløbene derimod anses for at være af personlig karakter og kompensation for en ikke-økonomisk skade, skal de ikke medtages som en indtægt for skyldneren.

Mén- og invaliditetsgodtgørelser og lignende, der er af personlig karakter og må antages at skulle kompensere for en ikke-økonomisk skade, bør således ikke inddrages i gældssaneringssagen. Dette bør efter Konkursrådets opfattelse samtidig indebære, at disse midler ikke skal indgå i vurderingen af, om den økonomiske betingelse efter konkurslovens § 197, stk. 1, er opfyldt, jf. pkt. 4.1.2 ovenfor, hvor det anføres, at der på alle stadier af gældssaneringssagen så vidt muligt bør være parallelitet mellem reglerne om ansættelse af det månedlige rådighedsbeløb og konkurslovens § 197 for så vidt angår vurderingen af, hvilke indtægts- og udgiftsposter der skal medtages i gældssaneringssagen,